

Tisztelt szőlőtermelők és kert tulajdonosok!

Bizonyára sokan értesültek róla, hogy az ez idáig csak hírekben követett, távolabbi borvidékeket, Európa jelentős részét érintő szőlő betegség, az arany színű sárgaság (*Grapevine flavescence dorée, FD*) borvidékünkön és településünkön is felütötte a fejét.

Magyarországon már 15 borvidéken jelenlévő betegség rendkívül komoly növényegészségügyi és gazdasági kockázatot jelent a hazai szőlőtermelésre: a terméshozamot akár 50%-kal csökkentheti, de bizonyos fajtáknál teljes pusztulásához is vezethet.

A betegség ellen hatékony növényvédő szer nincs. A terjedése azonban mérsékelhető az amerikai szőlőkabóca elleni célzott rovarölőszeres védekezéssel. Ehhez az alkalmazható készítmények listája elérhető a NÉBIH honlapján ([Amerikai szőlőkabóca - NÉBIH](#)). Azokon a területeken, ahol a védekezés elmarad, a betegség gyorsan terjed: évente megtízszereződhet a fertőzött szőlőnövények száma és a tőkék akár 80–100%-a is megfertőződhet fitoplazmával.

A NÉBIH honlapja jó ábrákkal és leírásokkal, a beazonosítást megkönnyítő leírásokkal segíti a termelőket.

A terjedés sebességét érzékelteti, hogy tudunk olyan somlói és Balaton-felvidéki ültetvényről, ahol egyik évben azonosított 12 db fertőzött tőkét, a következő évben 240 db követte, majd utána éven a terület fele igazoltan fertőzött volt. Aggasztó hírek érkeztek pl. a Szent György-hegy komoly fertőzöttségéről, ahol a gazdák nagyon komoly beavatkozások és jelentős egybefüggő területek (jelenleg kb. 30 %) felszámolásával próbálják fékezni a fertőzést. Sajnos az erősen fertőzött területek esetén, ültetvények kivágását rendeli el a növényvédelmi hatóság.

A téma komolyságát nem lehet eléggé hangsúlyozni és nem túlzás azt előre vetíteni, hogy a fertőzés kapcsán elvárható következetes és fegyelmezett hozzáállás elmaradása, szőlőültetvényeink és zártkertjeinkben lévő szőlők teljes pusztulását eredményezheti!

A Pannonhalmi Borvidék Hegyközségének választmánya a helyzet súlyossága miatt, a napokban összehívta rendkívüli ülését és az alábbi konkrét **védekezési programot** fogadta el. Az ebben található intézkedések rögzítése, a NÉBIH korábbi iránymutatásai és egyéb borvidékek védekezési tapasztalatainak felhasználásával történt.

A közösségi médiában publikált tájékoztató anyagokon túl, elolvasva a növényvédelmi hatóság iránymutatásait és kötelező érvényű rendelkezéseit, szeretném nyomatékosan felhívni a figyelmet az **egyéni felelősségre**.

Ahogy az a választmányi értekezleten is hangsúlyosan felmerült, a fertőzések melegágya a **kezeletlen- vagy szakszerűtlenül kezelt szőlőültetvények ill. az azt környező erdőterületek** (iszalag, bálványfa, mogorófélék, éger stb.) melyek szintén ideális élő helyet biztosítanak a betegséget terjesztő kabócának.

Sok éves probléma a borvidéken és településünk ültetvényeiben is, hogy az elhagyott, nem művelt, elvadult szőlők ill. a vegetációs időszakban nem megfelelő növényvédelemben részesült területek olyan fertőzési gócai a gombabetegségnek (peronoszpóra, lisztharmat) ami a többi gazda növényvédelmi munkáit jelentősen megnehezítik. Komoly munkaidő- és anyagi ráfordítást hárítva ezzel azokra a szőlőművelőkre, akik szeretnék látni a munkájuk eredményét. Sok szőlőművelő nevében mondhatom és személyes tapasztalatom is az, hogy ebben a kérdésben „elmentünk a falig”.

A mostani fertőzés várható károkozása nem mérhető össze a fenti „egynyári” gombafertőzéssel. Ahogy említettem, nem eltúlzott előrejelzés a következő évekre, hogy átalakul a Sokorói dombság és ezen belül Kajárpéc tájképe, amennyiben európai-, nemzeti- és település szinten erre a problémára nem születik hatékony megoldás.

Az Agrárminisztérium és a Hegyközségek Nemzeti Tanácsa (HNT) kiemelten foglalkozik a témával és konkrét hatósági eszközökkel és tájékoztatással lép fel mind a megelőzés, mind a fertőzés kezelése érdekében. Egy ilyen elsődleges intézkedés részeként, azzal a feladattal bízta meg a borvidékek hegybíróit, hogy a lehető legalaposabb felmérést végezzék el (hrs. megjelölésével) a műveletlen szőlőterületek kapcsán. A terület státuszáról függően a Hegybíró vagy a NÉBIH jár el és intézkedik a kényszerkivágás felől, melynek költségei a tulajdonosokat terhelik, mely meg nem fizetése esetén végrehajtható. A járvány megfékezése érdekében tett közigazgatási- és hatósági intézkedések be nem tartása komoly szankciókat von maga után.

A tegnapi napon a Hegyközség elnöke megtette a szükséges hatósági bejelentést, miszerint a fertőzés jelen van a borvidéken és a nyilvántartott 550 ha és a zártkertekben lévő jelentős szőlőterület védelme érdekében a szükséges intézkedéseket – együttműködve a növényvédelmi hatósággal – megteszi.

Tisztelettel kérek minden szőlőtulajdonost, hogy fentieket kellő felelősséggel kezelje, különben a XIX. század végén az ország szőlőterületeinek zömét elpusztító filoxéra járványhoz hasonló méretű kárral kell számolnunk.

Három generációra visszamenőleg nem volt veszélyeztetve ilyen mértékben a jelentős gazdasági- és kulturális értékkel bíró szőlő az országban és Európa szerte, ezért ebben a kérdésben, a foganatosított intézkedések kapcsán, sem személyeskedésnek, sem sértődöttségnek, sem „magamista” hozzáállásnak, érdektelenségnek nincs helye!

A HNT, a Hegyközség és minden illetékes szerv részéről napról napra élénkebb a tájékoztatások, vizsgálati anyagok és szabályozók kiadása. Minden médiumot és önkormányzatot, Agrárkamarát be fognak vonni a hatékony tájékoztatás érdekében. A Hegyközség szervezésében is tervben van egy szélesebb körű fórum megtartása, melyre meghívást kap a NÉBIH illetékes szakembere és a HNT szőlészeti szekciójának elnöke is.

A magam részéről minden olyan információt és adatot eljuttatok a gazdáknak, ami a probléma kezelésében segítség lehet. Ennek első lépéseként egy személyes megbeszélésre kerül sor a közeljövőben, ahol át tudjuk beszélni tapasztalatainkat, az intézkedési tervben foglaltak végrehajtását stb. Látva, hogy minden nap újabb intézkedés és információ érkezik az illetékes szervek részéről, a legaktuálisabb ismeretanyag birtokában fogjuk ezt a – remélhetőleg sok termelő érdeklődését kiváltó – megbeszélést megtartani. Ennek helyszínéről és időpontjáról későbbiekben küldök értesítést.

Köszönöm a figyelmét mindenkinek és jó szüretet kívánok, tisztelettel

Szabó Norbert

Hegyközségi választmány, HNT küldött